

Daň z príjmov fyzických osôb – podnikateľ

Základ dane

U daňovníka s príjmami z podnikania (§ 6 ZDP) sa ZD zisťuje vždy za kalendárny rok, a to aj vtedy, ak bol na daňovníka vyhlásený konkurz, povolené vyrovnanie alebo reštrukturalizácia; na tento účel je daňovník povinný zostaviť ÚZ k poslednému dňu kalendárneho roka, pričom povinnosť zostaviť ÚZ podľa ZoÚ týmto nie je dotknutá.

Uplatňovanie výdavkov

Základná charakteristika daňového výdavku je uvedená v úvode ZDP v rámci definícií základných pojmov, konkrétne v § 2 písm. i). Uvedené ustanovenie zakotvuje generálnu klauzulu na uznanie daňových výdavkov (nákladov) pri zisťovaní ZD.

Podmienka daňovej uznateľnosti výdavku	Poznámka
výdavok vynaložený na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie zdaniteľných príjmov (podmienka vecnosti)	ak má byť vynaložený výdavok (náklad) daňovo uplatniteľný, musí spĺňať podmienku vecnosti, ktorá spočíva v tom, že musí ísť o výdavky (náklady), ktoré súvisia s predmetom podnikania daňovníka
výdavok daňovníkom riadne preukázaný (podmienka preukázateľnosti)	každý výdavok (náklad) musí byť fyzicky doložený; na nepredložené doklady sa v daňovom konaní neprihliada
výdavok zaúčtovaný v účtovníctve daňovníka alebo evidovaný v evidencii daňovníka podľa § 6 ods. 11 ZDP (podmienka zaevidovania)	každý výdavok (náklad) musí byť zaúčtovaný v súlade s príslušnými účtovnými predpismi alebo zaevidovaný v časovom slede v evidencii, ktorú je povinný viesť daňovník – FO, ak uplatňuje pri plynúcich príjmoch preukázateľne vynaložené daňové výdavky
výdavok uplatnený vo výške ustanovenej buď ZDP alebo osobitným predpisom (podmienka rozsahu)	za predpokladu splnenia predchádzajúcich podmienok je výdavok (náklad) možné daňovo uplatniť len do výšky ustanovenej buď priamo ZDP, alebo v prípade, ak túto výšku limituje iný právny predpis, do výšky ustanovenej týmto právnym predpisom

Od 1. 1. 2015 sa upresnilo, že pokiaľ ide o využívanie majetku, ktorý môže mať charakter osobnej spotreby, je daňový výdavok uznaný len v pomernej časti podľa § 19 ods. 2 písm. t) ZDP, v akej sa používa na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie zdaniteľných príjmov.

Pri posudzovaní daňovej uznateľnosti výdavkov je teda potrebné vychádzať vždy predovšetkým zo skutočnosti, že za daňový výdavok je považovaný ten **výdavok** (náklad), ktorý je preukázateľne vynaložený daňovníkom **na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie zdaniteľných príjmov** a ktorý je súčasne zaúčtovaný v účtovníctve daňovníka alebo je zaevidovaný v evidencii daňovníka podľa § 6 ods. 11 ZDP, ak ide o daňovníka s príjmami z prenájmu uplatňujúceho preukázateľne vynaložené výdavky. ZDP však obsahuje rôzne limitujúce a obmedzujúce podmienky na to, aby zaúčtovaný výdavok (náklad) bol aj uznaným daňovým výdavkom:

Obmedzenie	Zahrnutie do daňových výdavkov
výška výdavku je limitovaná osobitným predpisom	preukázaný výdavok možno zahrnúť do daňových výdavkov najviac do výšky limitu určeného v tomto osobitnom predpise (napr. stravné pri pracovných cestách, spotreba PHL v ZoCN, prídel do sociálneho fondu v zákone č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde v z. n. p.)
výška výdavku je limitovaná ZDP, alebo ak podľa ZDP je možné v zdaňovacom období zahrnúť výdavok v inej výške, ako ustanovuje ZoÚ	preukázaný výdavok možno zahrnúť do daňových výdavkov len v rozsahu a za podmienok, ktoré sú určené v ZDP (napr. daňové odpisy, členské príspevky z nepovinného členstva)
výška výdavku je limitovaná výškou príjmu alebo výškou príjmu z prijatej úhrady	do daňových výdavkov sa uplatní výdavok, príp. jeho časť v tom zdaňovacom období, v ktorom bol dosiahnutý príjem alebo bola prijatá úhrada (napr. obstarávací cena obchodného podielu pri jeho predaji, zostatková cena majetku vyradeného z dôvodu škody, odplaty za vymoženie pohľadávky, výdavky na deriváty)

Daň z príjmov právnických osôb

Predmet dane

Predmetom dane je príjem (výnos) z činnosti daňovníka a z nakladania s majetkom daňovníka okrem osobitne vymedzeného predmetu dane podľa § 12 ods. 2 ZDP. Príjmom je peňažné a nepeňažné plnenie dosiahnuté aj zámenou, ocenené cenami bežne používanými v mieste a v čase plnenia alebo spotreby, a to podľa druhu, kvality, prípadne miery opotrebenia predmetného plnenia, ak ZDP neustanovuje inak.

Daňovník	Predmetom dane sú
obchodná spoločnosť alebo družstvo založené na účely podnikania	akékoľvek príjmy s výnimkou príjmov, ktoré nie sú podľa § 12 ods. 7 ZDP predmetom dane
správcovská spoločnosť vytvárajúca podielové fondy podľa zákona č. 594/2003 Z. z. o kolektívnom investovaní v z. n. p.	len príjmy správcovskej spoločnosti
doplnková dôchodková spoločnosť vytvárajúca doplnkové dôchodkové fondy podľa zákona č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení v z. n. p.	len príjmy doplnkovej dôchodkovej spoločnosti
dôchodková správcovská spoločnosť vytvárajúca a spravujúca dôchodkové fondy podľa zákona č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení v z. n. p.	len príjmy dôchodkovej správcovskej spoločnosti
investičný fond s premenlivým základným imaním podľa § 4 ods. 2 písm. b) a § 26d a 26e zákona č. 203/2011 Z. z. v znení neskorších predpisov a § 220b Obchodného zákonníka	príjmy fondu vrátane príjmov podfondov, ktoré vytvára.

Koeficient minimálnej mzdy

Stupeň	Koeficient minimálnej mzdy	Hodinová sadzba minimálneho mzdového nároku
1	1,0	2,50 €
2	1,2	3,00 €
3	1,4	3,50 €
4	1,6	4,00 €
5	1,8	4,50 €
6	2,0	5,00 €

Pri ustanovení týždenného pracovného času na menej ako 40 hodín sa hodinové sadzby minimálnych mzdových nárokov úmerne zvýšia.

Sadzba minimálneho mzdového nároku ustanoveného v € na hodinu sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta. Sadzba minimálneho mzdového nároku ustanoveného v € za mesiac sa zaokrúhľuje na najbližších 10 eurocentov.

Charakteristiky stupňov náročnosti pracovných miest

Stupeň náročnosti práce 1.:

- výkon pomocných, prípravných alebo manipulačných prác podľa presných postupov a pokynov.

Stupeň náročnosti práce 2.:

- výkon ucelených obslužných rutinných prác alebo odborných rutinných kontrolovateľných prác podľa daných postupov alebo prevádzkových režimov, alebo prác spojených s hmotnou zodpovednosťou,
- výkon jednoduchých remeselných prác; výkon opakovaných, kontrolovateľných prác administratívnych, hospodársko-správnych, prevádzkovo-technických alebo ekonomických podľa pokynov alebo ustanovených postupov,
- výkon sanitárnych pracovných činností v zdravotníctve.

Stupeň náročnosti práce 3.:

- výkon rôznorodých odborných alebo ucelených odborných prác alebo samostatné zabezpečovanie menej zložitých agend,

Dôležité osobné prekážky v práci na strane zamestnanca

Dôvod pracovného voľna	Dĺžka pracovného voľna	Náhrada mzdy
počas pracovnej neschopnosti zamestnanca pre chorobu alebo úraz, počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky, karantény, ošetrovania chorého člena rodiny a počas starostlivosti o dieťa mladšie ako desať rokov, ktoré nemôže byť z vážnych dôvodov v starostlivosti detského výchovného zariadenia alebo školy, v ktorých starostlivosti dieťa inak je, alebo ak osoba, ktorá sa inak stará o dieťa, ochorela alebo sa jej nariadila karanténa (karanténne opatrenie), prípadne sa podrobila vyšetreniu alebo ošetrovaniu v zdravotníckom zariadení, ktoré nebolo možné zabezpečiť mimo pracovného času zamestnanca	počas celého obdobia	s náhradou mzdy v sume priemerného zárobku zamestnanca
vyšetrenie alebo ošetrovanie zamestnanca v zdravotníckom zariadení, ak vyšetrenie alebo ošetrovanie nebolo možné vykonať mimo pracovného času	<ul style="list-style-type: none"> – na nevyhnutne potrebný čas, najviac na sedem dní v kalendárnom roku; – ďalšie pracovné voľno nad uvedený rozsah 	s náhradou mzdy v sume priemerného zárobku zamestnanca; ďalšie pracovné voľno nad uvedený rozsah bez náhrady mzdy
na preventívne lekárske prehliadky súvisiace s tehotenstvom, ak vyšetrenie alebo ošetrovanie nebolo možné vykonať mimo pracovného času	na nevyhnutne potrebný čas	s náhradou mzdy v sume priemerného zárobku zamestnanca
narodenie dieťaťa zamestnancvi	na nevyhnutne potrebný čas na prevoz manželky do zdravotníckeho zariadenia a späť	s náhradou mzdy v sume priemerného zárobku zamestnanca

Lehoty podľa živnostenského zákona

Úkon	Lehota	Ust. zákona
vydanie osvedčenia o živnostenskom oprávnení	do 3 pracovných dní odo dňa, keď sa ohlásenie živnosti a výpisy z registra trestov doručili	§ 47 ods. 1 ŽŽ
odstránenie nedostatkov ohlásenia živnosti	určí živnostenský úrad, najmenej 15 dní (možno predĺžiť)	§ 47 ods. 6 ŽŽ
oznámenie zmien a doplnkov týkajúcich sa údajov a dokladov ustanovených na ohlásenie živnosti	do 15 dní od vzniku týchto zmien	§ 49 ods. 1 ŽŽ
začiatok konania o uložení pokuty za neoprávnené podnikanie	do 1 roka odo dňa, keď sa živnostenský úrad o neoprávnenom podnikaní dozvedel, najneskôr do 5 rokov od času, keď k neoprávnenému podnikaniu došlo	§ 66 ods. 1 ŽŽ
začiatok konania o uložení pokuty za iné porušenie zákona	do 1 roka odo dňa, keď sa živnostenský úrad o porušení zákona dozvedel, najneskôr do 3 rokov od času, keď taká skutočnosť ešte trvala, a ak ide o nesplnenie povinnosti v lehote určenej živnostenským zákonom, najneskôr do 3 rokov odo dňa, keď uplynula lehota na splnenie povinnosti určenej ŽŽ	§ 66 ods. 2 ŽŽ
oznámenie o ustanovení zodpovedného zástupcu	do 15 dní	§ 11 ods. 9 ŽŽ
oznámenie o ukončení výkonu funkcie zodpovedného zástupcu	do 15 dní	§ 11 ods. 9 ŽŽ
ustanovenie nového zodpovedného zástupcu	do 15 dní od skončenia výkonu predchádzajúceho zodpovedného zástupcu	§ 11 ods. 10 ŽŽ

DAŇOVÁ POLITIKA V EURÓPSKEJ ÚNII

Nepriame dane

Členské štáty si ponechali právo upravovať svoju daňovú politiku samostatne. Aby nebolo vytvorenie spoločného trhu narušované rozdielnymi daňovými systémami a pravidlami, udelili členské štáty článkom 113 ZFEU (Zmluvy o fungovaní EÚ) splnomocnenie k harmonizácii nepriamych daní, tým je autonómia jednotlivých štátov obmedzená len do tej miery, ktorá je potrebná na dosiahnutie cieľov EÚ.

Daň z pridanej hodnoty

	Spoločný systém DPH
28. 11. 2006 Vyk. ¹ : 1. 1. 2008	Smernica 2006/112/ES: Prepracovaná Šiesta smernica o DPH 77/388/EHS vrátane všetkých novelizácií.
30. 6. 2015	<i>Kontext:</i> Štúdia k implementácii systému DPH na princípe krajiny určenia týkajúca sa B2B dodávky vnútri EÚ.
Máj 2015	Study to quantify and analyse the VAT gap in the EU-MS.
22. 5. 2015 <i>Ohlásený návrh KOM na zrušenie oslobodenia od DPH</i>	Štúdia posudzujúca používanie a dopady oslobodenia od DPH pre tovary dovážané v drobných zásielkach.
<i>Plánovaný návrh KOM v roku 2017</i>	Akčný plán v oblasti DPH KOM(2016) 148: cieľ: Modernizácia súčasných predpisov v oblasti DPH v EÚ, najmä:
<i>Plánovaný návrh KOM v roku 2017</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zavedenie konečného systému DPH EÚ;
<i>Plánovaný návrh KOM v roku 2017</i>	<ul style="list-style-type: none"> • opatrenia na boj s podvodmi v oblasti DPH;
<i>Plánovaný návrh KOM do konca roku 2016</i>	<ul style="list-style-type: none"> • aktualizácia pravidiel pre sadzby DPH a väčšia flexibilita čl. štátov pri stanovení sadzieb DPH;

Priame dane

Členské štáty upravujú svoju daňovú politiku samostatne. Na rozdiel od oblasti nepriamych daní, neobsahuje Zmluva o ES výslovne splnomocnenie k harmonizácii priamych daní. Ako právny základ pre opatrenie v tejto oblasti sa však uplatňuje č. 115 ZFEÚ. Podľa tohto ustanovenia môžu byť vydávané smernice sa zblížovanie právnych a správnych predpisov jednotlivých štátov, ktorí majú priamy vplyv na vytvorenie a fungovanie vnútorného trhu.

Zdanenie právnických osôb

<p>4. 3. 2016 15. 2. 2011</p>	<p>Kódex správania sa Závery Rady k budúcnosti Kódexu správania sa. Záver Rady ku Kódexu správania sa vo vzťahu ku zdaneniu podnikov: Zdanenie príjmov fyzických osôb bolo vylúčené z rozsahu pôsobnosti, môže však byť zohľadnená za špecifických okolností.</p>
<p>25. 10. 2016 <i>Doteraz neschválené</i> 25. 10. 2016</p> <p>19. 3. 2011 <i>Späťvzatie návrhu KOM plánované</i></p> <p>8. 10. 2015 – 8. 1. 2016</p>	<p>Spoločný konsolidovaný základ dane z príjmu právnických osôb (CCCTB) Návrh Smernice KOM(2016)685 k CCCTB</p> <p>Návrh Smernice KOM(2016)683 o CCCTB; má byť záväzný o. i. pre veľké nadnárodné koncerny s celosvetovými príjmami nad 750 mil. € ročne. <i>Kontext:</i> Návrh Smernice KOM(2011)121: Európsky systém pre voliteľný výpočet základu dane z príjmov právnických osôb,</p> <p>Výsledky konzultácie k novému návrhu CCCTB.</p>

ROZSUDKY A ZAČATÉ KONANIA SD EÚ

I. Dôležité a aktuálne rozsudky a začaté konania SD EÚ: nepriame dane

Základný právny akt: 2006/112/ES Smernica Rady o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (prepracovaná 6. smernica o DPH 77/388/ES)

Rozsudky a začaté konania

<p>C-518/14 15. 9. 2016 LEX 0589518</p>	<p><i>Senatex GmbH ./. FA Hannover-Nord:</i> Nemecké ustanovenie (§ 15 v spojitosti s § 14 nemeckého zákona o DPH) odporujú čl. 167, 178, 179 a 226, ak oprava faktúry, ktorá sa týka povinného údajaja (DIČ pre DPH), nemá spätný účinok, takže nárok na odpočet DPH z opravenej faktúry nemožno uplatniť v roku, v ktorom bola faktúra pôvodne vystavená, ale v roku, v ktorom bola opravená.</p>
<p>C-322/14¹⁾ 9. 6. 2016 LEX 0589505</p>	<p><i>Wolfgang und Dr. Wilfried Rey Grundstücksgemeinschaft GbR ./. FA Krefeld</i> Výpočtová metóda k nároku na odpočet DPH pri zmiešanom využívaných budov: Obmedzenie výpočtu podľa kľúča založeného na obrate, pokiaľ iná metóda (podľa kľúča založeného na ploche) zaručuje presnejší výpočet odpočítateľného podielu DPH.</p>
<p>C-108/14¹⁾ 16. 7. 2015 LEX 0589495</p>	<p><i>Beteiligungsges. Larentina + Minerva mbH & Co. KG./ FA Nordenham:</i> Čl. 4 ods. 4 podods. 2 nebráni nemeckej úprave, podľa ktorej môže byť do spoločnosti inej zdaniiteľnej osoby (tzv. Ovládajúce osoby) začlenená iba právnická osoba, nie však osobná spoločnosť.</p>
<p>C-204/13¹⁾ 13. 3. 2014 LEX 0589431</p>	<p><i>FÚ Saarlouis ./. Heinz Malburg:</i> Spoločník daňovej poradenskej spoločnosti GbR (spol. podľa obč. práva), ktorý od tejto spoločnosti získa časť klientely len preto, aby ju bezprostredne a bezodplatne prenechal novozaloženej daňovej poradenskej spol. GbR, v ktorej má rozhodujúcu účasť, na podnikateľské využitie, nie je podľa čl. 4 a 17 Smernice 77/388 /ES oprávnený k odpočtu DPH z tohto nadobudnutia.</p>